

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังกลุ่มอาเซียน บวกสาม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียนบวกสามต่อสินค้าเกษตรระหว่างประเทศและศึกษาเพื่อทราบถึงสินค้าเกษตรชนิดใดมีความได้เปรียบหรือเสียเปรียบ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจและเกี่ยวข้องทั้งผู้ส่งออก นักวิจัยและนักศึกษา เพื่อที่จะนำไปศึกษาหรือพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อไป โดยมีผลการศึกษาดังนี้

จากการพิจารณาค่า RCA เป็นรายสินค้าพบว่า ประเทศไทยนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกรายการสินค้า สินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบมากที่สุด คือ สินค้ากลุ่มน้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล โดยมีค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากขึ้นเรื่อยๆ ในทุกๆปี ที่ทำการศึกษา สินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบรองลงมาได้แก่ สินค้ากลุ่มยางและของที่ทำด้วยยาง แม้ค่า RCA จะมีค่าลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2553 เนื่องมาจากสถานการณ์วิกฤตการณ์เศรษฐกิจของโลก ที่ส่งผลกระทบต่อราคาและความต้องการสินค้านั้นลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2554 ค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้ากลุ่มยางและของที่ทำด้วยยางก็กลับมามีค่าเพิ่มขึ้น สำหรับสินค้าเกษตรรายการอื่น ประเทศไทยนั้นก็มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ทั้งนี้ค่าความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆที่แตกต่างกันออกไป ตามปริมาณความต้องการและโครงสร้างพื้นฐานของรายการสินค้านั้นๆ

จากการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการเปิดการค้าเสรีอาเซียนบวกสามต่อสินค้าเกษตรของไทยจากแบบจำลอง GTAP สรุปได้ว่า ภาพรวมของผลิตภัณฑ์ประชาชาติภายในประเทศเบื้องต้นพบว่าประเทศจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการมีการลดมาตรการกีดกันทางการค้าเนื่องมาจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียนบวกสาม ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนกลับพบว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติ

ภายในประเทศเบื้องต้นลดลงรวมทั้งประเทศไทยเองก็มีแนวโน้มของผลิตภัณฑ์ประชาชาติภายในประเทศเบื้องต้นลดลง

ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงดุลการค้าระหว่างประเทศทั้งกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศบวกสามมีแนวโน้มได้ดุลการค้ามากขึ้น สำหรับประเทศไทยนั้นโดยภาพรวมแล้วมีแนวโน้มดุลการค้าเพิ่มขึ้น แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้าพบว่าสินค้ากลุ่มปลาและสัตว์น้ำ กลุ่มพืชผักเพื่อบริโภค และ

กลุ่มข้าวและธัญพืช มีแนวโน้มที่ลดลงทั้งนี้เนื่องมาจากสินค้ากลุ่มดังกล่าวเป็นรายการสินค้าที่มีความอ่อนไหวสูง และเป็นสินค้ากลุ่มเศรษฐกิจของไทย เมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าจึงส่งผลให้มีผลกระทบในเชิงลบต่อดุลการค้า

ในด้านของมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออก นั้นมีแนวโน้มลดลงทั้งสองกลุ่มประเทศ รวมทั้งไทยด้วย สำหรับด้านดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นพบว่าการปรับตัวเพิ่มขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น สำหรับประเทศเกาหลีได้นั้นกลับมีแนวโน้มค่าดัชนีราคาผู้บริโภคในภาพรวมลดลง เมื่อมาพิจารณาค่าดัชนีราคาผู้บริโภคของเกาหลีได้เป็นรายสินค้า พบว่าทุกกลุ่มสินค้ามีแนวโน้มค่าดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ยกเว้นเพียงแต่กลุ่มสินค้านำเข้ารายการเดียว คือกลุ่มยางและของที่ทำได้ด้วยยางมีค่าดัชนีราคาผู้บริโภคที่ลดลงมากจึงส่งผลให้ค่าดัชนีราคาผู้บริโภคโดยรวมของเกาหลีได้มีค่าลดลง สำหรับประเทศไทย จากการวิเคราะห์พบว่าค่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มลดลงในเกือบทุกกลุ่มรายการสินค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสินค้านำเข้าและของที่ทำด้วยยาง จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเปิดเสรีการค้าอาเซียนจะส่งผลให้สินค้าเกษตรที่สำคัญของไทยมีการขยายตัวทางด้านดุลการค้ามากขึ้น แต่กลับทำให้ประเทศไทยเสียประโยชน์มากกว่าได้ประโยชน์

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

เนื่องจากแบบจำลอง GTAP model เป็นแบบจำลองที่อิงกับข้อมูลสินค้าตามตาราง Input-Output Table ที่มีการรวบรวมเป็นรายปี ซึ่งมีการจำแนกรายการสินค้าเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งไม่ได้แยกกลุ่มสินค้าตามระบบ Harmonization System ที่เป็นระบบมาตรฐาน จึงมีการใช้ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed Comparative Advantage; RCA) เข้ามาช่วยในการคำนวณ แต่ค่า RCA เองก็มีข้อจำกัด คือไม่สามารถบอกถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบของความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงเป็นผลการศึกษาเบื้องต้นในการวิเคราะห์มูลค่าการค้าจากการเปิดเสรีการค้าเสรีอาเซียนบวกสาม เพื่อความแม่นยำในการตัดสินใจทำการค้าควรใช้การศึกษานี้ร่วมกับงานวิจัยอื่น นอกจากนี้ในการทำการศึกษารั้งต่อไปควรมีการนำกลุ่มสินค้าในแบบจำลอง GTAP model ไปเทียบเพื่อหาสัดส่วนของสินค้าที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อความแม่นยำและใกล้เคียงความจริงมากที่สุด